

Handläggare
Karin Källström
Telefon: 08-50829021

Till
Kommunstyrelsen

Promemorian En telesamverkansgrupp för fredstida kriser och höjd beredskap (Fi2023/01681)

Remiss från finansdepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i
stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Finansdepartementet har remitterat promemorian En telesamverkansgrupp för fredstida kriser och höjd beredskap som innehåller förslag om att det inom beredskapssektorn för elektroniska kommunikationer ska finnas en reglerad nationell telesamverkansgrupp. Gruppen föreslås ha i uppgift att delta i den fredstida planeringen för totalförsvarets behov av elektroniska kommunikationer vid höjd beredskap, i planeringen och samordningen av åtgärder inför och vid fredstida krissituationer samt i arbetet med att återställa infrastrukturen för elektroniska kommunikationer i anslutning till händelser vid fredstida krissituationer eller höjd beredskap. Förslaget innebär en lagreglering av det befintliga samverkansorganet Nationella telesamverkansgruppen som bygger på frivilligt deltagande. AB Stokab (hädanefter Stokab) deltar i gruppens arbete sedan starten.

Stadsledningskontoret menar att samhället idag är beroende av elektroniska kommunikationer och avbrott i dessa kan få stor påverkan på driften av exempelvis samhällsviktig verksamhet. Stadsledningskontoret anser att det är ett bra förslag att reglera både deltagande och tystnadsplikt i lag då det skapar förutsättningar för en stärkt totalförvarsplanering och ökad beredskap inför, under och efter störningar i elektroniska kommunikationer.

Stadsledningskontoret anser att det är av stor vikt att Stokab även i fortsättningen har en plats i den nationella telesamverkansgrupp som föreslås i promemorian. Stadsledningskontoret välkomnar förslaget att bredda gruppens sammansättning så att hela kompetenskedjan för upprätthållandet av elektroniska

kommunikationer finns representerade. Stadsledningskontoret anser därtill att det är angeläget att det utgår rimlig ersättning för de aktörer som deltar i arbetet för att säkerställa att nödvändig kompetens och resurser avsätts så att arbetet bedrivs ändamålsenligt och utifrån erforderliga säkerhetskrav. Stadsledningskontoret hänvisar i övrigt till Stokabs yttrande.

Bakgrund

Finansdepartementet har remitterat promemorian En telesamverkansgrupp för fredstida kriser och höjd beredskap till bland annat Stockholms stad för besvarande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets säkerhetsavdelning.

Ärendet

I oktober 2022 trädde en nya statlig organisation ikraft där myndigheter delas in i tio beredskapssektorer med en sektorsansvarig myndighet för respektive sektor. I promemorian från finansdepartementet föreslås att det inom beredskapssektorn för elektroniska kommunikationer ska finnas en reglerad nationell telesamverkansgrupp med uppgift att delta i den fredstida planeringen för totalförsvarets behov av elektroniska kommunikationer vid höjd beredskap. Telesamverkansgruppen föreslås därtill delta i planeringen och samordningen av åtgärder inför och vid fredstida krissituationer. Telesamverkansgruppen föreslås även stödja arbetet för att återställa infrastrukturen för elektroniska kommunikationer i anslutning till fredstida krissituationer eller höjd beredskap. Vidare föreslås att en myndighet ska få besluta om att vissa aktörer ska vara skyldiga att inom samma sektor delta i totalförsvarsplaneringen, i planering och samordning av åtgärder inför eller vid fredstida krissituationer och att stödja arbetet för att återställa infrastrukturen för elektroniska kommunikationer i anslutning till händelser vid fredstida krissituationer eller höjd beredskap.

Förslaget, som hemställts till finansdepartementet av Post- och telestyrelsen (PTS), innebär en lagreglering av det befintliga samverkansorganet Nationella telesamverkansgruppen som funnits sedan 2005. Idag bygger samverkansorganet på frivilligt deltagande av aktörerna, vilka utgörs av statliga myndigheter, statligt och kommunalt ägda bolag samt privata företag inom telekom. Stokab är en av aktörerna i Nationella telesamverkansgruppen. Vid allvarliga störningar i elektroniska kommunikationer kan det uppstå situationer där hanteringen underlättas av att aktörerna kan hjälpa varandra. Nationella telesamverkansgruppen sammanställer skadeläget och avger lägesrapport till PTS. De som deltar i gruppen får också ta del av den gemensamma lägesbilden som PTS har

samlat in. Telesamverkansgruppen ser även till att inventera och förmedla de resurser som finns tillgängliga inom deltagarnas organisationer för att avhjälpa konsekvenserna av en sådan störning.

I promemorian anføres att eftersom elektroniska kommunikationer utgör en kritisk del av den digitala infrastrukturen och samhället är beroende av tillförlitliga elektroniska kommunikationstjänster som fungerar även om samhället drabbas av stora påfrestningar behöver det säkerställas att det finns stabila förutsättningar inom beredskapssektorn att planera och samordna uppgifter inför eller vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Det anføres vidare att det är lämpligt om ett sådant arbete kan ske i redan upparbetade och väletablerade former, såsom inom ramen för Nationella telesamverkansgruppen, och att det finns skäl att göra deltagandet obligatoriskt för de mest centrala aktörerna. Detta motiveras med att det då säkerställs en kontinuerlig förvaltning av och att personal avsätts till funktionen inför eller vid en krissituation eller höjd beredskap. En reglering i lag behövs för att säkerställa medverkan från exempelvis privata aktörer och för att på ett ändamålsenligt sätt reglera tystnadsplikt.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 april 2024.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret anser att förslaget om en lagreglerad nationell telesamverkansgrupp är bra. Att reglera både deltagande och tystnadsplikt i lag ger förutsättningar för en stärkt totalförsvarsplanering och ökad beredskap inför, under och efter störningar i elektroniska kommunikationer. Samhället är idag beroende av elektroniska kommunikationer och avbrott i dessa kan få stor påverkan på driften av exempelvis samhällsviktig verksamhet. I Stockholm är Stokab en viktig aktör för att säkerställa att systemet för elektroniska kommunikationer kan fungera även vid svåra påfrestningar. I Stockholm nås drygt 90 procent av hushållen och i princip 100 procent av företagen av det operatörsneutrala svartfibernet som byggts av Stokab.

Stokab har sedan starten varit en fast medlem i den nuvarande, frivilliga telesamverkansgruppen med stora möjligheter att tillföra betydelse och mervärde till kris- och beredskapsarbetet i sektorn. Stadsledningskontoret anser därför att det är av stor vikt att Stokab även i fortsättningen har en plats i den nationella telesamverkansgrupp som föreslås i promemorian.

Stadsledningskontoret välkomnar förslaget att bredda gruppens sammansättning så att även vissa underleverantörer med betydande kompetens och resurser deltar i arbetet. Detta för att tillse att hela

kompetenskedjan för upprätthållandet av elektroniska kommunikationer finns representerade. Det behöver beaktas att det även kan röra sig om aktörer som inte har elektroniska kommunikationer som huvudfokus för sin verksamhet men som har en viktig roll i kompetenskedjan.

Stadsledningskontoret vill slutligen lyfta att det är angeläget att det utgår rimlig ersättning för de aktörer som deltar i arbetet. Det är bland annat viktigt för att säkerställa att rätt kompetens och nödvändiga resurser avsätts så att arbetet bedrivs ändamålsenligt och utifrån erforderliga säkerhetskrav.

Stadsledningskontoret hänvisar i övrigt till Stokabs yttrande.

Stadsledningskontoret föreslår att remissen besvaras med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Fredrik Alfredsson
Avdelningschef